

KAZANIM ETKİNLİKLİ SORU BANKASI

TÜRKÇE

DİJİTALİM
EĞİTİM PLATFORMUMUZ

Öğretmen ve Öğrencilerimiz için
Eşsiz İçerikler ile Sizlerle!

“Dijitalim” Öğretmen veya Öğrenci Uygulamasını
İndirerek Bütün Soruların Video Çözümlerine
Ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN: 978-605-73301-8-5

YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

Ali ÖZCAN - Veysel GÜL

YAZARLAR

Köksal KARATAŞ - Yunus TURGUT

Mithat GÜL - Şuayip HATİP

GRAFİK TASARIM/DİZGİ

AV Yayınları Dizgi Birimi

İLETİŞİM

 /AV Yayınları

 /avyayinlari

 avyayinlari@gmail.com

 /AV Yayınları

BASIM YERİ

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

ÖN SÖZ

Sınava hazırlık; sabır, emek ve çok yönlü çalışma isteyen uzun bir yolculuktur. AV (AKILLI VERSİYON) YAYINLARI olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı kendimize görev biliyoruz.

Bu anlayışla hazırladığımız kitaplarımızla başarınızı daha yukarıya taşımak ve hedeflerinize ulaşmanızı sağlamak temel amacımızdır.

Kitabın ünite başındaki yeşil bölümler, konunun temelden üst seviyeye tam olarak anlaşılması için hazırlanmış öğretici ve pekiştirici etkinliklerden oluşmaktadır. Bu etkinlikler, konuyu kavramanıza yardımcı olacaktır.

Kitabın mavi bölümleri, bilgilerinizi ölçecek ve eksiklerinizi görmenize yardımcı olacak başlangıç düzey konu kazanım testlerinden oluşmaktadır. Bu testler, sizin güven kazanmanızı sağlayacak ve üst düzey yeni nesil sorulara geçişinizi de kolaylaştıracaktır.

Kitabın turuncu bölümleri, sizi yoğun ve kapsamlı düşünmeye yöneltecek yeni nesil sorulardan oluşmaktadır. Bu sorular sayesinde durumunuzu görebilir ve çalışmalarınızı ona göre yönlendirebilirsiniz.

Kitabın kırmızı bölümlerinde son bir tekrar yapmanızı sağlayacak ev ödevi etkinliklerini ve kazanım testlerini bulabilirsiniz. Bol etkinlikler ve soru çözümleri konu hâkimiyetinizi artıracak, emin adımlarla yol almanızı sağlayacaktır.

Kitabın mor ADS (Akıllı Değerlendirme Sınavları) bölümlerinde ise özenle hazırlanmış, tamamı yeni nesil ve her biri yirmişer sorudan oluşan testleri çözerek tam bir sınav deneyimi yaşayacaksınız.

Bu kitap, başarıya ulaşmanız için sınav hazırlığınızda en önemli yardımcılarınızdan biri olacaktır.

Ali ÖZCAN - Veysel GÜL

Av Yayınları Yayın Koordinatörleri

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE : SÖZCÜKTE ANLAM	5
2. ÜNİTE : CÜMLEDE ANLAM	29
3. ÜNİTE : PARAGRAF	53
4. ÜNİTE : GÖRSEL OKUMA VE SÖZEL YETENEK	83
5. ÜNİTE : FİİLİMSİLER	127
6. ÜNİTE : CÜMLENİN ÖGELERİ	147
7. ÜNİTE : FİİLDE ÇATI	165
8. ÜNİTE : CÜMLE TÜRLERİ	183
9. ÜNİTE : YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ	203
10. ÜNİTE : METİN TÜRLERİ VE SÖZ SANATLARI	227
11. ÜNİTE : ANLATIM BOZUKLUKLARI	247
CEVAP ANAHTARI	265

Türkçe

1. ÜNİTE

SÖZCÜKTE ANLAM

ETKİNLİK-1

“Düşmek” sözcüğünü aşağıdaki cümlelerde kullanılan anlamıyla eşleştiriniz.

1	Vurmak, değmek, rastlamak	☐	A	Gündeliği yarı yarıya düşmüştü.
2	Eksilmek	☐	B	Ağacın gölgesi yola düşüyordu.
3	Uğramak, kapılmak	☐	C	Sana düşen de zaten onu affetmektir.
4	Ödevi veya yetkisi içinde bulunmak	☐	Ç	Hepimiz birden korkuya düşmüştük.
5	Yakışık almak	☐	D	Kitap kapağını tasarlamak bana düşüyor.

ETKİNLİK-2

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin anlam özelliğini işaretleyiniz.

	Cümleler	Gerçek	Mecaz	Terim
1.	Dostun kusurunu <u>örtmek</u> , dostu zarar verir.			
2.	Biraz <u>kapalı</u> bir mizacı var, bazen anlaşılmaz oluyor.			
3.	<u>Işığın</u> sudaki hızı, havadaki hızıyla aynı değildir.			
4.	<u>Ufukta</u> görünen gölgeler, tarlada çalışanlara ait.			
5.	Şair, sonradan gelenekten <u>koparak</u> çağdaş bir yol izlemiştir.			
6.	Yarın akşam ülkemizden <u>Ay</u> tutulması gözlemlenecek.			
7.	<u>Ay</u> ışığı sayesinde önümüzü biraz seçebiliyorduk.			
8.	Dar sokaklardaki <u>eğim</u> , aracımızı zorluyordu.			
9.	Bu şarkıyı her duyduğumda <u>hayallere</u> dalarım.			
10.	Çoğu sözcüğün <u>kökü</u> tek hecedir.			

ETKİNLİK-3

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerini işaretleyiniz.

	Cümleler	Somut	Soyut
1.	Dün gece gördüğüm <u>rüyayı</u> ilkin anneme anlattım.		
2.	İnce giyindiğinizde sabah <u>yeli</u> biraz üşütebilir.		
3.	Da Vinci'nin tamamlanmamış birçok mekanik alet <u>çizimi</u> vardır.		
4.	Konuşmadığı zamanlarda anlarım ki gizli bir <u>planı</u> var.		
5.	Telefondan sürekli bir <u>cızırtı</u> geliyordu.		

ETKİNLİK-4

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcükleri terim olup olmamaları yönünden değerlendiriniz.

	Cümleler	Terim	Terim Değil
1.	Dünya barışı için öncelikle güçlü devletler adım atmalıdır.		
2.	Dünya'nın eksen eğikliği neticesinde mevsimler oluşmaktadır.		
3.	Çocuklar için oyun, en önemli sosyal gelişim yöntemidir.		
4.	Ünlü tenisçi, ilk sette geriye düşmesine rağmen oyunu aldı.		
5.	Tahtaya dik açılı bir üçgen çizdim.		
6.	Sosyal medyaya hiç bu açıdan yaklaşmamıştım.		
7.	İğdir Ovası, nispeten düşük rakımlı ve bereketli bir ovadır.		
8.	Bazı ameliyatlarda bölgesel anestezi uygulanmalıdır.		
9.	Temiz havayı içime çekerek dolaşıyordum ormanda.		
10.	Atmosferi büyük oranda azot ve oksijen oluşturmaktadır.		

ETKİNLİK-5

Aşağıdaki metinde geçen altı çizili sözcükleri kullanıldığı anlam özelliğine göre uygun kutuya yazınız.

Kahvenin Avrupa macerasında II. Viyana Kuşatması'nın da bir parmağı olmuştur. Osmanlı ordusu, yanında getirdiği kahve çuvallarını kuşatmadan dönerken burada bırakmıştır. Çuvallar tam yakılarak imha edilecekken Osmanlı içerisinde casus olarak bulunmuş Polonya kökenli uyanık bir Avusturyalı tarafından izinle alınmış ve kahve, Avrupa topraklarında kavrumaya başlanmıştır. Bu büyüü içecek, kısa zamanda Fransa ve İtalya gibi diğer Avrupa ülkelerini de kendine bağlamayı başarmıştır. Özellikle Avrupa'da ilk önceleri sanatçıların ağırlıklı olduğu bir kitleye hitap ediyorken gitgide halk arasında da yayılmıştır. Kahve adına ünlü müzisyenler besteler yapmış; Balzac gibi günde 30 fincan kahve içen yazarlar, kahveyi her daim el üstünde tutmuştur.

Gerçek

Mecaz

ETKİNLİK-6

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin hangi anlamda kullanıldığını bulup işaretleyiniz.

Cümleler	Cümledeki Anlamı
1. Eski taş fırını ve küçük evini geride <u>bırakıp</u> şehirde başka bir hayata başladı.	a. Bakılmak, korunmak için vermek b. Ayrılmak, terk etmek c. Bir alışkanlıktan vazgeçmek
2. İnekleri ve ayçiçeği tarlaları ile tam bir çiftçi hayatı <u>sürüyordu</u> .	a. Herhangi bir durum içinde bulunmak b. Pulluk veya sabanla toprağı işlemek c. Önüne katıp götürmek
3. İnsan, mağlubiyetini bu kadar <u>açık</u> kabul eder mi?	a. Kolay anlaşılır b. Belirgin bir biçimde c. Görevlisi olmayan
4. Güneş alçaldıkça bulutlar parlak bir bakır rengine <u>giriyordu</u> .	a. Girişmek, başlamak b. Bir şeyin yapımında yer almak c. Yeni bir duruma geçmek, dönüşmek
5. Mutfağı kötü bir koku <u>aldı</u> , daha fazla burada duramayacağız.	a. Bürümek, kaplamak, sarmak b. Zararlı, tehlikeli bir şeye uğramak c. Kendine ulaştırılmak

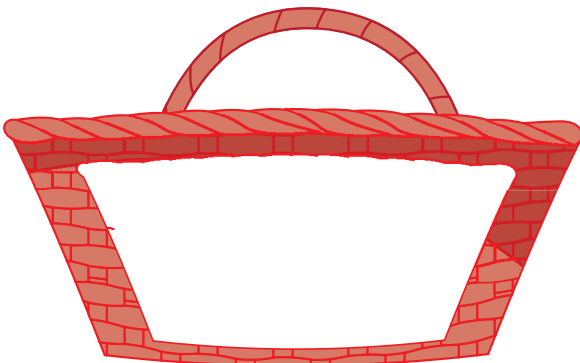

ETKİNLİK-7

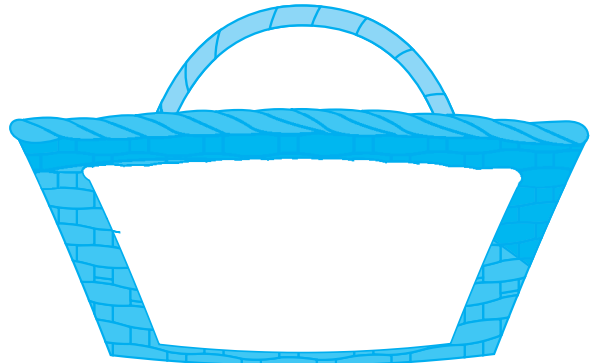
Aşağıdaki metinde geçen altı çizili sözcüklerden somut olanları kırmızı, soyut olanları da mavi sepete yazınız.

Hollanda'da bildiğimiz anlamda dağ olmayışı hem ulaşımı hem şehirleşmeyi olumlu etkilemiş. Ulaşım demişken bu düzlükler ülkesi, tam anlamıyla bir bisiklet cumhuriyeti. Endişe etmeyin, birçok trafik kuralı bisikletliler için özel olarak düzenlenmiş. En çok yel değirmenlerini ve kanallarını merak ettiğim ülkede gezerken insanların neşesini de doğrusu yüreğimde hissettim. Ben, huzur arayan biri olduğum için Hollanda denilince aklımda daha çok lale bahçeleri ve şirin köyler kaldı.

Somut

Soyut

ETKİNLİK-8

“Kaygı, rutubet, güç, dil, uzak, fert, hisse, ayrıntı, şair, yarar” sözcüklerinin eş anlamlılarını aşağıdaki bulmacada bulunuz.

Y	A	N	K	I	Ş	Z	O	R	Ü
Z	E	F	Y	O	L	M	Z	L	N
I	H	A	N	L	P	P	A	İ	N
R	V	Y	G	Ö	Z	A	N	S	E
A	K	D	E	T	A	Y	G	A	M
K	S	A	Ğ	Ş	Ü	D	I	N	A
E	B	T	I	T	A	S	A	Ç	F
B	İ	R	E	Y	I	D	E	V	H

ETKİNLİK-9

Aşağıdaki eş sesli sözcükleri iki farklı anlama gelecek şekilde cümle içinde kullanınız.

Sözcükler	Cümleler
Alay	1.
	2.
Kır	1.
	2.
Dil	1.
	2.
Koca	1.
	2.
Bağ	1.
	2.
Sağ	1.
	2.

ETKİNLİK-10

Aşağıdaki tablolarda boş bırakılan yerleri doldurunuz.

a.

Sözcükler	Karşıt Anamlısı
1. Sığ	
2. Tümsek	
3. İthalat	
4. Yergi	
5. Uzun	
6. Geniş	
7. Seyrek	
8. Kazanmak	
9. Yer	
10. Yapay	

b.

Sözcükler	Zıt Anamlısı	Olumsuz
1. Gelmek		
2. Tatlı		
3. Gülmek		
4. Uyumak		
5. Yararlı		
6. Bitirmek		
7. Üretmek		
8. Girmek		
9. Yükselmek		
10. Akıllı		

ETKİNLİK-11

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcükleri genel ve özel anlam bakımından inceleyiniz.

Sözcükler	Genel Anlam	Özel Anlam
1. <u>Kaktüsün</u> radyasyon emici özelliği varmış.		
2. Kitabın arasından kurumuş bir <u>papatya</u> çıktı.		
3. Medeniyet, <u>yazının</u> icadıyla yükselişe geçmiştir.		
4. Kürsüdeki <u>mikrofonun</u> tutukluk yaptığını fark ettim.		
5. <u>Köpek</u> , özgürce dolaşacağı bir yer arıyor gibiydi.		

ETKİNLİK-12

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin genelden özele mi yoksa özelden genele mi sıralandığını bulup uygun kutucuğu işaretleyiniz.

Sözcükler	Genelden Özele	Özelden Genele
1. <u>Şiirin</u> hangi <u>dörtlüğünü</u> daha çok beğendin?		
2. <u>Köyden</u> <u>ilçe</u> merkezine bu saatte dolmuş yokmuş.		
3. <u>Nil Nehri</u> , <u>Afrika'ya</u> hayat vermektedir.		
4. <u>Okulun</u> kuzeye bakan bir <u>sınıfında</u> okumuştum.		
5. <u>Çiçeklerden</u> en çok <u>kasımpatıyı</u> severim.		

ETKİNLİK-13

Aşağıdaki örneklerde nicel ve nitel anlamlı sözcükler doğru gösterilmişse “D”, yanlış gösterilmişse “Y” yazınız.

	Sözcükler	Anlamı	D/Y
1.	Büyük düşler	Nitel Anlam	
2.	Uzun koridor	Nitel Anlam	
3.	Sert odun	Nicel Anlam	
4.	Yumuşak huy	Nicel Anlam	
5.	Soğuk davranmak	Nitel Anlam	
6.	Sıcak hava	Nitel Anlam	
7.	Silik karakter	Nicel Anlam	
8.	Tembel insanlar	Nitel Anlam	
9.	Derin göl	Nicel Anlam	
10.	Harika fikir	Nicel Anlam	

ETKİNLİK-14

Aşağıdaki atasözlerinden gerçek anlamlı olanların başına “G”, mecaz anlamlı olanların başına “M” yazınız.

1. Ayağını yorganına göre uzat.
2. Bugünkü işi yarına bırakma.
3. Dost, dostun eyerlenmiş atıdır.
4. Dost ile ye, iç; alışveriş etme.
5. Damlaya damlaya göl olur.

ETKİNLİK-15

Aşağıda pekiştirilmiş sözcük bulunan cümleleri işaretleyiniz.

1.	Dizilerin neden böyle uzun sürdüğünü düşündünüz mü?	
2.	Bazı reklamlarda düpedüz aldatılıyor.	
3.	Yalının büyükçe bir havuzu vardı.	
4.	Yokuş dikleştikçe adımlarını sağlam sağlam atıyordu.	
5.	Gölgede çayımızı yudumlayınca ferahladık biraz.	
6.	Şirin mi şirin bir kulübede üç gün kalacaktık.	
7.	Neden böyle yapayalnız oturuyorsun?	
8.	Neşeli bir şarkı duyunca heyecanlanıyordu.	
9.	Balkonda saksıdan taşan mosmor çiçeklerle karşılandık.	
10.	Bir misafirlikte uzun süre kalmaktan çekinirim hep.	

ETKİNLİK-16

Aşağıda yansıma sözcük bulunan cümleleri işaretleyiniz.

1.	Dağın en sarp yerindeki kaynaktan buz gibi su fışkırıyordu.	
2.	Radyodan çok tiz bir cızırtı yayılıyordu.	
3.	Kuşların ötüşü, bazen bizim sesimizi bastırıyordu.	
4.	Anneme yardım edince her yer pırlıl pırlıl oldu.	
5.	Sınıftaki fısıltının önüne geçemiyorduk.	
6.	Sivrisineğin vızıltısını duyunca tüylerim diken diken oldu.	
7.	Sıcak bir haziranın ışıltılı sabahına uyandık.	
8.	Horozların ötüşüne köpeklerin havlaması eşlik ediyordu.	
9.	Huysuzlanan at kişnemeye başladı.	
10.	Pencereler kapalı olsa da rüzgârın uğultusu duyuluyordu.	

ETKİNLİK-17

Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde deyim kullanılmıştır? İşaretleyiniz.

1.	Beş yaşındaki kardeşim resim yaparken boyaları yüzüne, gözüne bulaştırmıştı.	
2.	Savunduğu fikirlerin elle tutulur bir tarafı yok.	
3.	Karnına ağırlar girince bir doktora gitmesini önerdim.	
4.	Vakti gelince insan yola düşmeli, uzaklaşmalı her şeyden.	
5.	Kargo gelecek diye sürekli yola bakıyordu.	

ETKİNLİK-18

Aşağıda verilen ikilemeleri oluşumlarına göre uygun kutulara yerleştiriniz.

İvrir zıvrir	Süslü püslü	Yalan yanlış	Eğri büğrü	Tıkır tıkır
İrili ufaklı	Alt üst	Abuk sabuk	Horul horul	Güçlü kuvvetli
	Çer göp	Soğuk soğuk		

1. Aynı Sözcüğün Tekrarı ile Oluşanlar	2. Yakın Anımlı Sözcüklerden Oluşanlar	3. Yansıma Sözcüklerden Oluşanlar	4. İki Anımsız Sözcükten Oluşanlar	5. Anımlı ve Anımsız İki Sözcükten Oluşanlar	6. Karşıt Anımlı Sözcüklerden Oluşanlar

ETKİNLİK-19

Aşağıda verilen deyim açıklamalarının başına uygun deyim numarasını yazınız.

DEYİMLER	ANLAMLARI
1. Bindiği dalı kesmek	Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak
2. Ateşle oynamak	Senli benli, samimi
3. Açık kapı bırakmak	Kendisi için faydalı olan bir şeyi farkında olmadan yok etmek
4. El altından	Bıkmak, usanmak
5. İçli dışlı	Tehlikeli bir işle uğraşmak
6. Saman alevi gibi	Olup bitenleri çabuk haber alan kimse
7. Yaka silkmek	Gizlice
8. Kulağı delik	Sürekli kötü şeylerden söz eden ve sözlerinin uğursuzluk getireceğinden korkulan kimse
9. Öküzün altında buzağı aramak	Olmayacak sebeplerle suç ve suçlu bulmaya çalışmak
10. Şom ağızlı	Birden parlayıp arkasından hemen yatışan kimse

ETKİNLİK-20

Aşağıdaki atasözlerini anlamları ile eşleştiriniz.

1	Demir tavında dövülür.	☐	A	Kötülük yapan, daha kötüsü ile karşılaşır.
2	Bir baş soğan, bir kazanı kokutur.	☐	B	Geçici olarak bize verilen güç ve imkânlar çok güvenmemeliyiz.
3	Rüzgâr eken, fırtına biçer.	☐	C	Herkesin bildiği bir gerçek, yalan yanlış sözlerle gizlenemez.
4	Güneş, balçıkla sıvanmaz.	☐	Ç	Kötü bir kişi, kötü bir söz, kötü bir hareket büyük bir topluluğu huzursuz eder.
5	Eğreti ata binen, tez iner.	☐	D	Her iş, zamanında ve uygun durumda yapılır.

ETKİNLİK-21

Aşağıdaki ifadelerden deyim olanların başına "D", atasözü olanların başına "A" yazınız.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER
1. Mızrak, çuvala girmez.
2. İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır.
3. Fol yok, yumurta yok.
4. Ayıkla pirincin taşını.
5. Huy, canın altındadır.

1. “Yanmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?
- A) Boğazında hafif bir yanma var.
B) Ekmeklerin altı hep yanmış.
C) Onu bir daha göremeyeceğime yanıyorum.
D) Çıralar yanmadan kömür tutuşmaz.
2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ışık” sözcüğü terim olarak kullanılmıştır?
- A) Onun gözlerinde zaferin ışığını görürsünüz.
B) Kitap okumayacaksan ışığı kapat.
C) Evin salonu, ışığı daha iyi alıyor.
D) Işığın hızı, evrensel hız limitini oluşturur.
3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “vurmak” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?
- A) Kapıların tümüne cila vurduk.
B) Yaşanan olumsuzluklar, sanatçıları da vurdu.
C) Sinirlenince masaya vurdu.
D) Batan güneş camdan gözüme vuruyordu.
4. Sözcüklerin eş sesli kabul edilebilmeleri için birbirlerinden tamamen farklı iki gerçek anlamda kullanılması gerekir.
- Bu açıklamaya göre “Yüzünde daimî bir tebessüm vardı.” cümlesindeki “yüz” sözcüğünün sesteşi aşağıdakilerden hangisi olabilir?**
- A) Çocuğun yüzünden düşen bin parçaydı.
B) Yüzlerce misafiri ağırlayacak bir salondaydık.
C) Paranın ön yüzünde belirgin bir iz var.
D) Yalan söylediği yüzünden okunuyor.
5. “Kırmızının açık tonlarını resimlerinde daha çok tercih ediyor.”
- Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlamın karşısı, aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?**
- A) Bu saatte kapalı olur dükkânlar.
B) Tuvalinde soğuk renkleri pek kullanmıyor.
C) Dayanışmaya kapalı bir insandır.
D) Salonu koyu yeşile boyamışlar.
6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “su” sözcüğü, diğerlerine göre daha kapsayıcı (genel) anlamda kullanılmıştır?
- A) Unuttuğunu sandığı su, çantasından çıktı.
B) Bu derenin suyu, berraklığını hiç yitirmedi.
C) Çeşmeden doldurduğu bir kova suyla balkonu yıkadı.
D) Su olmadan doğada uzun süre hayatta kalamazsınız.

7. “Yüksek hedefi olanlar, zorluklara karşı dirayetli olmalıdır.” cümlesinde “yüksek” sözcüğü, ölçülemeyen soyut bir durumu anlattığı için nitelik bildirmektedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yüksek” sözcüğü nitelik bildirmemektedir?

- A) Böylesine yüksek bir kariyer onun için hayaldi.
- B) Tavanın yüksekliği insanda ferahlık uyandırıyor.
- C) Çocukların yüksek hayal gücü gerçekten şaşırtıcıdır.
- D) Anlatım gücünün yüksekliği ile kitap kendini okuturuyor.

8. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi yansıma olarak kullanılamaz?

- A) Uğultu
- B) Havlamak
- C) Ötmek
- D) Gurultu

9. Aşağıdaki ikilemelerden hangisi farklı bir yolla oluşturulmuştur?

- A) Çoluk çocuk herkesi başına toplamıştı.
- B) Şeftali çiçeklerinin etrafında arılar vızır vızır dönüyordu.
- C) Her akşam cümbür cemaat komşuya giderler.
- D) Sıra arkadaşıyla pek sıkı fıkıydı.

10. “Ağacın kurdu içinde olur.” atasözünün anlamı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Bir toplumu çökertecek şey kendi içinden çıkar.
- B) Bir toplum, tüm sıkıntısını kendi içinde yaşar.
- C) İnsan, dışarıya karşı hep güçlü görünür.
- D) İnsan, gücünün dayanağını içinde arar.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyut anlamda bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Çok uçuk varsayımları bile dikkate alıyor.
- B) Sayfa kenarlarındaki kırışıklıkları düzeltiyorum.
- C) Bileti aldığımda ufak bir heyecan duydum.
- D) Evi en baştan yapmayı tasarlıyor.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla verilmiştir?

- A) Sen de hiç sır tutamıyorsun, ağzında bakla ıslanmıyor.
- B) Bunca yıl sonra onu böyle karşımda görünce ağızım açık kaldı.
- C) Ailesi onu yüzüstü bırakmaz, o da bunun farkında.
- D) O kadar sıkıştırmama rağmen hiç renk vermedi doğrusu.

1. Papirüs, bir bitki ve bu bitkiden yapılmış kâğıdın adıdır. Mısır'da Nil kıyısında yetişen bu kamış, hem bezeme motifi olarak hem de yazı malzemesi olarak kullanılmıştır. İlk olarak gövde katmanları düzgün bir yüzey oluşturacak biçimde üst üste yapııştırılarak preslenmiştir. Papirüs, MS 4. yy.da parşömenin yaygınlaşmasına kadar tüm Akdeniz ülkelerinin temel yazı malzemesi olmuştur.

Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları şu şekildedir:

1. Sulak yerlerde yetişen, boğumlu, sert gövdesi olan bitki
2. Süsleme
3. Birbiri üzerinde bulunan yassıca maddelerin her biri, tabaka
4. Parçaları basınç altında tutarak yapılan işlem

Anlamları verilen sözcükler bulmacaya yerleştirildiğinde □△◇şekilleri, sırayla hangi harfleri karşılamaktadır?

- A) SAZA B) MAZA C) MAZI D) SAZI

2. Somut anlamlı sözcükler, bazı cümlelerde soyut anlama gelecek şekilde kullanılabilir. Örneğin, “Kalbi kırılmış.” cümlesinde aslında somut olan “kırılmak” sözcüğü soyut anlam ifade etmektedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin hangisinde böyle bir kullanım vardır?

- A) Veda edemediğim için içimde bir eziklik var.
B) İnsan, öfkesini koparıp atabilmeli içinden.
C) Hüzünümü sırtlandım, gidiyorum buralardan.
D) İnsanın hevesini kırıyor böyle sözler.

3. “Çulluk, en sevdiği kuşlardan biriydi.” cümlesinde “çulluk” sözcüğünden sonra daha kapsamlı “kuş” sözcüğü kullanılarak özelden genele bir anlatım yapılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde buna benzer bir kullanım yoktur?

- A) Petrol ürünlerinden benzine zam geldi.
B) Üslû ifadeler, matematiğin temel konularındandır.
C) Dört odalı bir evde oturuyoruz.
D) Akıllı telefonlar, elektronik eşya reyonundadır.

4. Şu dünyada zincire vurulan bir insan var ise hepimiz o zincire vurulmuş sayılırız. Özgürlük ya herkes için olmalı ya da hiç kimse için olmamalıdır.

Bu metinde geçen sözcüklerle ilgili,

- I. Somut anlamlı kelime kullanılmıştır.
- II. Zıt anlamlı kelimeler kullanılmıştır.
- III. İkileme kullanılmıştır.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III

5. Fransız yazar Rene Guillot, çocuklar için birbirinden güzel pek çok roman yazdı ama yazdıkları arasında en çok üstüne titrenen “Beyaz Yele” oldu. Bu romanda on iki yaşındaki bir çocukla beyaz bir at arasındaki büyük dostluk anlatılıyor. Bataklıklar, sazlıklar, göller, dağlar... Doğa güzellikleri içinde doğup gelişen müthiş bir dostluk... Folko, yüreği sevgiyle dolu yoksul bir balıkçı çocuğu. Beyaz Yele; başıboş at sürüleriyle özgürce dolaşan, kimselerin ele geçiremediği, yabanıl, bembeyaz bir yıldı atı, bir prens. Bu romanın filmi de yapıldı. Film de romanı gibi her yaştaki insanın yüreğinde derin izler bıraktı.

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi, bu metindeki altı çizili deyimlerden herhangi birinin karşılığı değildir?

- A) Kalıcı etkiler bırakmak
- B) Tedirgin olmak
- C) Bir şeye veya kimseye sevgi, özen göstermek
- D) Sahip olmak

6.

Altı ile üstü arasında uzaklık çok olan, alçak karşıtı

Yüksek

Güçlü, şiddetli

Derece ve makamı bakımından üstün

Belirli bir yere göre daha yukarıda olan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yüksek” sözcüğü bu anlamlarından herhangi biri ile kullanılmamıştır?

- A) Türk milleti, yüksek karakteri sayesinde özgürce yaşayabilmiştir.
- B) Yüksek tezgâhın üstündeki malzemeleri kullanmak oldukça zordu.
- C) Yüksek basıncın görüldüğü yerlerde hava genelde güzel olur.
- D) Ekonomik tedbirler konusunda yüksek kurulun kararını uygulayacağız.

A. Aşağıdaki cümlelerde “çıkamak” sözcüğünün hangi anlamlarda kullanıldığını bulup eşleştiriniz

1	Kardeşleri birbirine düşüren olay, basit bir kıskançlıktan çıkmıştı.	☐	A	Elde edilmek, sağlanmak
2	Bu kumaştan sanırım iki gömlek rahatlıkla çıkar.	☐	B	Bir meslek veya bilim kurumunda okuyup yetişmek
3	Musluk suyu analizimizde birçok zararlı bakteri çıktı.	☐	C	Bulunduğu yeri bırakmak, taşınmak
4	Eğitim tartışmamızdan pek dişe dokunur bir sonuç çıkmadı.	☐	Ç	Yetiyecek ölçüde olmak
5	Mutfaktan mis gibi menemen kokusu çıkıyor.	☐	D	Meydana gelmek
5	Karşı sokakta biraz ilerleyip metroya çıktılar.	☐	E	Bir inceleme sonucu bulmak
5	Sonunda hayalini kurduğumuz bahçeli bir eve çıktık.	☐	F	Bir yere ulaşmak, varmak
5	Altı sene okuduğu fakülteden doktor çıkmıştı.	☐	G	Yayılmak, duyulmak

B. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden gerçek anlamlı olanların başına “G”, mecaz anlamı olanların başına “M” yazınız.

1. Aile büyüklerinin imalı soruları beni epey terletti.
2. Sokağın ağzında karşılaşıncı biraz sohbet etmiştik.
3. Yıllar geçtikçe o şımarık çocuk büyümüş, olgunlaşmıştı.
4. Karanlık zihinlerden berrak hayallere ulaşmak kolay değildir.
5. Kamyonun ardından kalkan toz, ağır ağır göğe yükseliyordu.
6. Penaltıyı kaçıran futbolcu, cesaretini yitirmişti sanırım.
7. Şu an kafam çok dağınık, yarını düşünemeyeceğim.
8. Uzun yoldan geldim, yorgunum.
9. Dalları parçalayıp yakacak hâline getiriyordu.
10. İki ateş arasında kalan çocuklar, içimi parçalıyordu.

C. Aşağıda “sürmek” sözcüğünün hangi anlamlarda kullanıldığını belirleyiniz.

1. Bu yaz yeni akıllı telefonlar piyasaya sürülecek.
2. Beş dakika süren uzatma sonunda şampiyonluğu getiren gol atılmıştı.
3. Bekâr hayatı sürdüğü için çok fazla sorumluluk almaktan çekiniyordu.
4. Satılamayan malların çoğunu başka pazarlara sürerler.
5. Her odanın ziyareti bir saat sürmüştü.
6. Dört duvar arasında tipik bir karantina hayatı sürüyordu.

a. Zaman almak

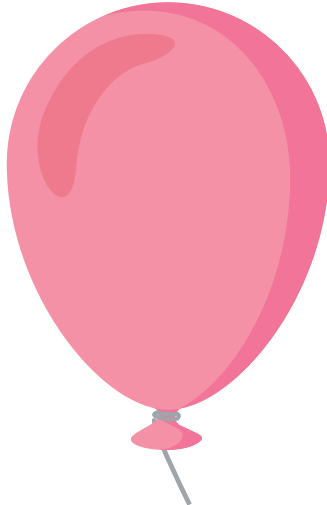
b. Satışa sunmak

c. Herhangi bir durum içinde bulunmak

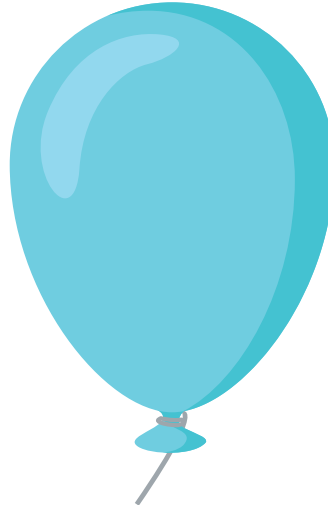
Ç. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcükleri somut ve soyut balonlarından uygun olanına yerleştiriniz.

1. Elini vicdanına koy da beni öyle yargıla.
2. İndirim kuponunu kullansak da bilgisayarı çok uyguna alamadık.
3. Sahafta bulduğum Çehov’a ait kitabın yırtık kapağını çok umursamadım.
4. Yağmurlu gecelerde neden hüzünlenir ki insan?
5. Kurabiyelerin taze kokusunu alınca bir anda sinirim geçti.

Somut

Soyut

D. "Hafıza, fikir, us, yazın, sohbet, tümce, icat, istiklal, idare, uygarlık, sene, kıymet, anı, eylem, metot, vasıta, olanak, olasılık, özel, dizi" **sözcüklerini aşağıda verilen eş anlamlarının karşısına yazınız.**

İmkân		Araç		İhtimal		Yönetim	
Söyleşi		Bellek		Hatıra		Medeniyet	
Akıl		Edebiyat		Yöntem		Yıl	
Cümle		Buluş		Değer		Fiil	
Sıra		Hususi		Özgürlük		Düşünce	

E. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin zıt anlamlılarını karşısına yazınız.

Cümleler	Zıt Anlamlıları
1. Okul çantasıyla oldukça <u>ağır</u> yürüyordu.	
2. İhtiyar adamın <u>ağır</u> kutuyu taşıırken zorlandığını gördüm.	
3. <u>Geç</u> vakitte eve gelmemizden pek hoşlanmamıştı.	
4. Karşısındakini dikkatle dinleyen <u>ince</u> insanlar görmek çok hoş.	
5. Sırtına aldığı <u>ince</u> bir hırkayla balkona çıktı.	
6. Anadolu efsanelerinde <u>cesur</u> yiğitlere bolca rastlarız.	
7. <u>Alçalmaya</u> başlayan uçakta kulaklarımın tıkanıldığını hissediyordum.	
8. Burada <u>azami</u> hız sınırı 100 km'dir.	
9. <u>Acemi</u> berbere denk gelmek istemiyordu.	
10. <u>Kalabalık</u> meydanın tam orta yerinde bir fıskiye vardı.	